

Ministerul Educației al Republicii Moldova
Centrul de Excelență în Economie și Finanțe

"Aprob"

Directorul Centrului de Excelență

în Economie și Finanțe

G. Palade

Gabriel Palade

"08" decembrie 2016

Curriculumul disciplinar

F.08.O.018 Relații Valutar-Financiare Internaționale

Specialitatea: 41220 – Finanțe și bănci

Calificarea: Ofițer operațiuni financiar-bancare

Curriculumul a fost elaborat în cadrul Proiectului *EuropeAid/133700/C/SER/MD/12*
"Asistență tehnică pentru domeniul învățământ și formare profesională
în Republica Moldova",
implementat cu suportul financiar al Uniunii Europene

Autori:

1. Iulia Fetescu, grad didactic II, master în științe economice, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe.
2. Natalia Iacob, grad didactic I, master în management, Centrul de Excelență în Economie și Finanțe.

Aprobat de:

Consiliul metodic-științific al Centrului de Excelență în Economie și Finanțe

Director _____

" 08 " decembrie 2016

Recenzenți:

1. Dorel Plotnic, director adjunct Filiala Invest BC „Moldindconbank” SA, bd. Moscova 14/1, Chișinău;
2. Elena Oboroc, contabil-șef, DONARIS VIENNA INSURANCE GROUP, bd. Moscova 15/7, Chișinău.

Adresa Curriculumului în Internet:

Portalul național al învățământului profesional tehnic

<http://www.ipt.md/ro/produse-educationale>.

Cuprins:

I. Preliminarii	3
II. Motivația, utilitatea modulului pentru dezvoltarea profesională.....	4
III. Competențele profesionale specifice disciplinei.....	5
IV. Administrarea disciplinei.....	5
V. Unitățile de învățare	6
VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare	7
VII. Studiu individual ghidat de profesor.....	7
VIII. Lucrările practice recomandate	8
IX. Sugestii metodologice	9
X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale	9
XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii	10
XII. Resursele didactice recomandate elevilor	10

I. Preliminarii

Relațiile valutar-financiare internaționale reprezintă o disciplină relativ nouă, în special pentru țările ce se află în tranziție spre o economie de piață.

Principalul obiectiv al disciplinei „Relații valutar-financiare internaționale” îl reprezintă caracteristica conținutului și a direcțiilor principale privind: examinarea relațiilor valutare și decontărilor internaționale în ansamblul relațiilor economice; cunoașterea bazei legislative și normative cu cercetarea structurii și principiilor de operațiuni valutar-financiare și de decontări internaționale; analiza cooperării operațiunilor valutar-financiare la nivel național cât și la nivel mondial.

Pentru formarea competențelor specifice disciplinei respective, elevul trebuie să dețină cunoștințe și abilități achiziționate în cadrul unităților de curs după cum urmează:

U.01.O.004 Bazele legislației în domeniu

U.02.O.006 Dreptul afacerilor

F.04.O.011 Teoria economică II (Macroeconomia)

F.05.O.014 Reglementarea prețurilor și a masei monetare

S.05.L.010 Mediul internațional de afaceri

S.07.O.025 Bazele funcționării piețelor de capital

S.07.O.026 Bazele activității bancare

Scopul general al disciplinei constă în însușirea de către elevi a unui sistem de cunoștințe teoretice și practice privind mecanismele generale ale sistemului financiar-valutar, influența relațiilor valutar-financiare asupra economiei naționale, rolul lor în ajustarea acestei economii și integrării ei în economie mondială.

În procesul de elaborare a curriculumului s-a ținut cont de actele legislative în vigoare (legi, hotărâri). Reieșind din dinamismul prevederilor legislative ale mecanismului economic, politicii fiscale, bugetare și monetare cursul va fi supus completării și modificării continue.

II. Motivația, utilitatea disciplinei pentru dezvoltarea profesională

Integrarea Republicii Moldova în comunitatea mondială, participarea ei în diferite instituții internaționale, așa ca Fondul Monetar Internațional, Banca Mondială și altele, necesită cunoștințe speciale, despre procese și legile de funcționare a piețelor valutare internaționale și piețelor de capital, care au apărut ca urmare a dezvoltării evoluției și au principii de construire de bază și caracter legitim de funcționare.

Disciplina „Relațiile valutar-financiare internaționale” reprezintă o continuare logică a cursurilor orientate spre activitatea bancară și bursieră.

Creșterea interdependențelor economice a atras după sine creșterea relațiilor economice internaționale în dezvoltarea economiei naționale, acestea devenind obiect al preocupărilor organelor statale în organizarea și desfășurarea schimburilor. Sfera acestor relații s-a conturat ca un fenomen distinct în cadrul relațiilor economice internaționale. Acest fenomen se desfășoară pe un șir de piețe la nivel mondial, ce se intersectează, se influențează reciproc și se află în corelații. Anume sfera acestor relații a constituit o preocupare majoră și un obiect de cercetare pentru economiști.

Disciplina „Relații Valutar-Financiare Internaționale” are un rol esențial în formarea specialistului din domeniul financiar-bancar, prin prisma faptului că totalitatea cunoștințelor obținute pe parcursul studierii disciplinei îi vor oferi elevului oportunități de a face față situațiilor cotidiene concrete, de a soluționa probleme și situații de lucru, de a se integra profesional. Atitudinile și comportamentele caracteristice viitorului specialist, formate în cadrul acestei discipline, vor contribui la desfășurarea unei activități independente și la o carieră de succes.

III. Competențele profesionale specifice disciplinei

Competența profesională din descrierea calificării: Cunoașterea, înțelegerea conceptelor, teoriilor și metodelor de bază ale domeniului finanțe și bănci, utilizarea lor adecvată în comunicarea profesională

Competențe profesionale specifice disciplinei:

1. Descrierea conținutului RVFI pentru economia națională și cea internațională;
2. Identificarea particularităților modalităților de plată internaționale;
3. Rezolvarea situațiilor-problemă specifice pieței valutare;
4. Explicarea procesului de apariție a echilibrului valutar și a factorilor care-l influențează;
5. Compararea formelor de finanțare și creditare internațională cu efecte benefice asupra dezvoltării economiei în ansamblu.

IV. Administrarea disciplinei

Semestrul	Numărul de ore				Modalitatea de evaluare	Numărul de credite
	Total	Contact direct		Lucrul individual		
		Prelegeri	Practică/ Seminar			
8	90	30	10	50	examen	3

V. Unitățile de învățare

Unități de competență	Unități de conținut
1. Conținutul și rolul Relațiilor Valutar-Financiare Internaționale. Cadrul instituțional actual al RVFI.	
<p>1. Descrierea conținutului RVFI pentru economia națională și cea internațională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea conceptului de RVFI; - explicarea etapelor în formarea RVFI actuale; - identificarea principalelor instituții financiare internaționale și europene. 	<p>1. Relațiile economice internaționale: definire, evoluție, principii de funcționare.</p> <p>2. Evoluția sistemului monetar internațional și european.</p> <p>3. Instituțiile financiare internaționale.</p> <p>4. Instituțiile financiare europene.</p>
2. Piața monetară internațională și modalitățile de plată internațională.	
<p>2. Identificarea particularităților modalităților de plată internațională:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea pieței monetare internaționale; - explicarea instrumentelor specifice pieței monetare internaționale; - compararea principalelor modalități de plată internațională; - aprecierea DST-ului în cadrul RVFI. 	<p>1. Piața monetară internațională: caracteristici, structură și operațiuni specifice.</p> <p>2. Instrumentele specifice pieței monetare internaționale.</p> <p>3. Principalele modalități de plată utilizate pe piața monetară internațională:</p> <ul style="list-style-type: none"> a) acreditivul documentar; b) incasso-ul documentar; c) ordinul de plată; d) scrisoarea de garanție bancară. <p>4. DST-ul: caracteristici și rol.</p>
3. Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar.	
<p>3. Rezolvarea situațiilor-problemă specifice pieței valutare:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea pieței valutare și a cursului valutar; - exemplificarea de operațiuni specifice pieței valutare; - rezolvarea situațiilor-problemă utilizând metodele de cotare valutară; - distingerea factorilor ce influențează asupra cursului valutar. 	<p>1. Piața valutară internațională: conținut, funcții și structură.</p> <p>2. Operațiuni specifice pieței valutare internaționale.</p> <p>3. Cursul valutar: concept, caracteristici, funcții și criterii de clasificare.</p> <p>4. Metode de cotare. Tehnica stabilirii cursului valutar.</p> <p>5. Factorii ce influențează asupra cursului valutar.</p>
4. Echilibrul valutar și Balanța de Plăți Externe. Lichiditatea internațională.	
<p>4. Explicarea procesului de apariție a echilibrului valutar și a factorilor care-l influențează:</p> <ul style="list-style-type: none"> - definirea conceptelor de echilibru valutar, BPE și lichiditate internațională; - identificarea factorilor care influențează asupra apariției echilibrului valutar; - clasificarea statelor lumii în dependență de rezervele deținute. 	<p>1. Echilibrul valutar: concept și trăsături. Modele ale echilibrului valutar.</p> <p>2. Balanța de Plăți Externe: definire și caracteristici.</p> <p>3. Lichiditatea internațională: noțiuni și structură.</p> <p>4. Formarea și utilizarea rezervei valutare internaționale.</p>
5. Finanțarea și creditarea internațională.	
<p>5. Compararea formelor de finanțare și creditare internațională cu efecte benefice asupra dezvoltării economiei în ansamblu:</p> <ul style="list-style-type: none"> - explicarea conceptelor de finanțare și creditare internațională; 	<p>1. Finanțarea internațională: concept, premisele apariției, operațiuni specifice și participanți.</p> <p>2. Investițiile- formă a finanțării internaționale.</p> <p>3. Creditul internațional: concept, elemente, participanți, funcții și criterii de clasificare.</p>

<ul style="list-style-type: none"> - deducerea asemănarilor și deosebirilor dintre finanțarea și creditarea internațională; - determinarea avantajelor și dezavantajelor formelor de finanțare și creditare internațională. 	4. Tehnica acordării, primirii și rambursării creditelor internaționale.
---	--

VI. Repartizarea orientativă a orelor pe unități de învățare

Nr.	Unități de învățare	Numărul de ore			
		Total	Contact direct		Lucrul individual
			Prelegeri	Practică/ Seminar	
1.	Conținutul și rolul Relațiilor Valutar-Financiare Internaționale. Cadrul instituțional actual al RVFI.	16	4	2	10
2.	Piața monetară internațională și modalitățile de plată internațională.	18	6	2	10
3.	Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar.	20	8	2	10
4.	Echilibrul valutar și Balanța de Plăți Externe. Lichiditatea internațională.	18	6	2	10
5.	Finanțarea și creditarea internațională.	18	6	2	10
Total		90	30	10	50

VII. Studiu individual ghidat de profesor la Relații Valutar-Financiare Internaționale

Materii pentru studiul individual	Produse de elaborat	Modalități de evaluare	Termeni de realizare
1. Conținutul și rolul Relațiilor Valutar-Financiare Internaționale. Cadrul instituțional actual al RVFI.			
1.1. Studiu de caz: <i>Analiza relațiilor de cooperare a Republicii Moldova cu principalele instituții financiare internaționale și europene.</i>	Studiu de caz	Modalitatea de prezentare și relevanța informației. Utilizarea datelor actualizate	Săptămâna 1-2
2. Piața monetară internațională și modalitățile de plată internațională.			
2.1. Analiza pieței monetare a RM. Instrumentele monetare specifice utilizate în RM.	Comunicare	Modalitatea de prezentare și relevanța informației. Utilizarea datelor actualizate	Săptămâna 3
3. Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar.			
3.1. Evoluția cursului valutar al leului moldovenesc în raport cu principalele valute de referință, pentru ultimii 5 ani: cauze și efecte.	Studiu de caz	Modalitatea de prezentare și relevanța informației. Utilizarea datelor	Săptămâna 6

		actualizate	
4. Echilibrul valutar și Balanța de Plăți Externe. Lichiditatea internațională.			
4.1. Analiza în dinamică a Balanței de Plăți Externe a Republicii Moldova și a rezervelor valutare pentru ultimii 5 ani. Cauze, factori de influență. Propuneri de echilibrare a BPE.	Studiu de caz	Modalitatea de prezentare și relevanța informației. Utilizarea datelor actualizate	Săptămâna 7
5. Finanțarea și creditarea internațională.			
5.1. Analiza creditelor contractate de Republica Moldova în ultimii 5 ani și eficiența utilizării sumelor împrumutate	Studiu de caz	Modalitatea de prezentare și relevanța informației. Utilizarea datelor actualizate	Săptămâna 9-10
5.2. Analiza fluxurilor de Investiții Străine Directe în economia Republicii Moldova în ultimii 5 ani.	Comunicare	Modalitatea de prezentare și relevanța informației	Săptămâna 9-10

VIII. Lucrări practice recomandate

Pentru lecțiile practice, respectiv seminariile la această disciplină se recomandă rezolvarea situațiilor-problemă, studiilor de caz, dezbateri la diferite teme propuse de către profesor. Se recomandă următoarele conținuturi pentru desfășurarea seminariilor:

Nr.	Unități de învățare	Lista lucrărilor practice	Ore
1.	Conținutul și rolul Relațiilor Valutar-Financiare Internaționale. Cadrul instituțional actual al RVFI.	1. Instituțiile financiare internaționale: evoluția istorică și caracteristica lor.	2
2.	Piața monetară internațională și modalitățile de plată internaționale.	1. Particularitățile sistemului monetar în RM.	2
3.	Piața valutară internațională și mecanismul cursului valutar.	1. Politica valutară a RM: scopuri și instrumente. 2. Cursul de schimb în economia națională. 3. Aprecierea și deprecierea monedei naționale: cauze, efecte și perspective.	2
4.	Echilibrul valutar și Balanța de Plăți Externe. Lichiditatea internațională.	1. Balanța de Plăți și structura sa în RM. 2. Politici de echilibrare a BPE și specificul acestora în economia națională. 3. Comerțul exterior al RM.	2
5.	Finanțarea și creditarea internațională.	1. Atragerea investițiilor străine în economia națională.	2
Total			10

IX. Sugestii metodologice

Volumul și varietatea conținutului materiei de studiu, precum și dinamica diversă a capacităților elevilor va determina utilizarea unei varietăți de metode, mijloace și tehnici în procesul de învățământ. În proiectarea de lungă și scurtă durată profesorul va avea libertatea să stabilească metodele specifice procesului de predare-învățare, ținând cont de competențele specificate în prezentul curriculum.

De altfel, metodele, ca atare, nu apar în stare pură, ci sub forma unor variante determinate de situațiile concrete ale procesului didactic. Astfel, în procesul de predare-învățare la disciplina *Relații valutare-financiar internaționale* pot fi utilizate următoarele metode didactice:

1. Metode de comunicare orală: descrierea, explicația, conversația euristică, discuția, etc.
2. Metode de comunicare oral-vizuală: instruirea cu ajutorul filmelor, tehnicilor audio-video.
3. Metode de acțiune: exerciții, elaborarea de proiecte etc.

Acestea sunt doar unele dintre metodele care pot fi utilizate de către profesor, acesta fiind îndrept să le extindă.

X. Sugestii de evaluare a competențelor profesionale

Evaluarea pune în evidență măsura în care se formează competențele specifice unității de curs. Inițial se va începe cu o evaluare inițială a nivelului de cunoștințe din domeniul disciplinelor economice anterior studiate, ceea ce va permite o determinare a nivelului de pregătire a elevilor pentru această disciplină.

Pe parcurs se va aplica evaluarea formativă, prin probe verbale și scrise. Metodele utilizate vor fi orientate spre sporirea potențialului fiecărui elev și obținerea unor rezultate pozitive. Pentru fiecare metodă, profesorul va elabora instrumentele de evaluare adecvate.

Evaluarea finală va fi sub forma unui test scris, ce va cuprinde itemi care să scoată în evidență cunoștințele și abilitățile dobândite în rezultatul studierii disciplinei RVFI.

La elaborarea itemilor de evaluare formativă și finală, profesorul va ține cont de competențele specifice disciplinei.

Produsele elaborate în cadrul studiului individual vor fi evaluate în bază de criterii și descriptori de evaluare. Instrumentele de evaluare trebuie să fie adecvate scopului urmărit și să permită elevilor să demonstreze stăpânirea competențelor specifice disciplinei.

XI. Resursele necesare pentru desfășurarea procesului de studii

Cerințe față de sălile de curs	
Pentru orele teoretice	Sală de studii Proiector multimedia, ecran, calculator, tablă
Pentru orele practice	Sală de studii Proiector multimedia, ecran, calculator, conexiune la internet, laptop

XII. Resursele didactice recomandate elevilor

Nr. crt.	Denumirea resursei	Locul în care poate fi consultată/ accesată/ procurată resursa
1.	Legea privind reglementarea valutară, nr.62-XVI din 21.03.2008	internet
2.	Regulamentul cu privire la poziția valutară deschisă a băncii, Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale a Moldovei	internet
3.	Regulamentul privind reglementarea valutară pe teritoriul Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea Consiliului de administrație al Băncii Naționale al Moldovei din 13.01.1994, proces verbal nr.2	internet
4.	www.ebrd.com	internet
5.	www.worldbank.org	internet
6.	www.statistica.md	internet
7.	www.imf.org	internet
8.	www.eib.org	internet
9.	<i>Relații valutar-financiare internaționale în scheme (planuri tematice, studii de caz, teste).</i> Berdilă-Cîrlan Ana. Chișinău, Evrica 2006. ISBN 9975-842-01-0	Biblioteca CEEF
10.	<i>Relațiile economice externe ale RM.</i> Moldovan Dumitru. Chișinău, ASEM 1996.	Biblioteca CEEF
11.	<i>Relații și tehnici financiar-monetare internaționale.</i> Floricel Constantin. București 1994. ISBN 973-30-4012-6	Biblioteca CEEF
12.	<i>Relații valutar financiare internaționale.</i> Floricel Constantin. București 1998. ISBN 973-30-5813-0	Biblioteca CEEF
13.	<i>Relațiile valutar-financiar internaționale ale RM.</i> Borș Iurie. Chișinău, ARC 1999. ISBN 9975-61-088-9	Biblioteca CEEF